

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

Sayı : 72252440.610.2013.189
Konu : Yazılı Soru Önergesi

29.11.13* 10738

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 8/7/2013 tarihli ve 43452547-120.00-132355 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Çanakkale Milletvekili Sayın Ali SARIBAŞ'a ait 7/26911 esas numaralı yazılı soru önergesinde yer alan hususlar aşağıda değerlendirilmiştir.

AK Parti Hükümetleri 2002 yılından bu yana, ülke refahının artırılması, gelir dağılımının iyileştirilmesi ve yoksulluğun azaltılması yönünde büyük bir mücadele başlatmıştır. Yoksul vatandaşlarımızın düşük taksitlerle ev sahibi yapılması, yoksullara bedava kömür dağıtılması, sosyal güvenliği olmayanlara sağlık primi ödemeleri, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Teşvik Fonuna kaynak ayrılması, engelli istihdamına özel önem verilmesi, ilköğretim, lise ve yükseköğrenim öğrencilerinin eğitim düzeyine göre kredi, burs, yurt, kitap, süt ve iye imkânlarının genişletilmesi ve artırılması, tarım ürünleri üretiminin desteklenmesi, kimsesiz yaşlıların ve çocukların koruma altına alınması; refahın artırılması, yoksulluğun ve çaresizliğin bertaraf edilmesi amacıyla gerçekleştirilen ve yürütülen politikalarımızdan bazılarıdır.

Bununla birlikte, çok fakir olan vatandaşlarımıza daha fazla kaynak ayrılması gerektiğini düşünmekle birlikte aynı zamanda onların mümkün olduğu ölçüde ülke ekonomisine kazandırılmasını da hedefliyoruz. Bu amaçla, bütçeden en büyük payı eğitime ayırarak eğitimde fırsat eşitliğini de sağlamaya çalışıyoruz. 2002 yılında eğitime bütçeden ayrılan pay yüzde 9,4 iken 2013 yılında yüzde 16,8' e, GSYH içindeki payı ise 2002 yılında yüzde 3,2 iken yüzde 4,3' e yükseltilmiştir.

Az gelişmiş bölgelerimizin kalkınmasının sağlanması için bu bölgeleri bölgesel kalkınma projeleri ile destekliyoruz. Yoksullukla mücadelenin başında istihdamın geldiği düşüncesi ile ülke çapında istihdamı artırıcı kısa, orta ve uzun vadeli politikalar uyguluyoruz.

2002 yılından bu yana yürütülen başarılı ekonomi politikaları sonucu ülkemizin gelir seviyesi yükselmiş ve gelir dağılımındaki eşitsizlik azalmıştır. Bu çerçevede, şunları zikredebiliriz:

- Fert başına gayrisafi yurtiçi hasıla rakamı 2002 yılında 3.492 Amerikan Doları iken 2012 yılında bu rakam 10.504 Amerikan Dolarına yükselmiştir.

- Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan kişi başı dolar cinsinden yoksulluk sınırlarına göre yoksulluk oranlarına baktığımızda kişi başı günlük harcaması, satınalma gücü paritesine göre 2,15 doların altında kalan fert oranı 2002 yılında yüzde 3,04 iken, bu oran 2011 yılında yüzde 0,14 olarak tahmin edilmiştir. Kişi başı günlük 4,3 dolar sınırına göre ise 2002 yılında yüzde 30,3 olan yoksulluk oranı 2011 yılında yüzde 2,79'a düşmüştür.

- TÜİK tarafından yapılan Hanehalkı Bütçe Anketi sonuçlarına göre, hanehalkı gelirlerinin yüzde 20'lik nüfus dilimlerine göre dağılımında en alt yüzde 20'lik grubun toplam gelirden aldığı pay 2002 yılında yüzde 5,3 iken, TÜİK tarafından yapılan Gelir ve Yaşam

Koşulları Araştırması'na göre söz konusu oranın 2011 yılında yüzde 5,8'e yükseldiği görülmektedir.

Ayrıca, 2006 yılında en zengin yüzde 20'lik grubun yıllık kullanılabilir gelirden aldığı pay en yoksul yüzde 20'lik grubun aldığı payın yaklaşık 8,1 katı iken 2012 yılında bu pay 6,9 kat seviyesine düşmüştür.

Gelir dağılımı eşitsizliği ölçütlerinden biri olan ve sıfıra yaklaştıkça gelir dağılımında eşitliği, 1'e yaklaştıkça bozuk bir gelir dağılımını ifade eden Gini Katsayısı 2006 yılındaki 0,40 seviyesinden 2012 yılında 0,38'e gerilemiştir. Gini katsayısını 2018 sonunda 0,36'ya düşürülmesi hedeflenmiştir.

Sosyal devlet anlayışının bir gereği olarak bütçeden yıllar itibarıyla sosyal alanlara ciddi kaynak aktarılmış ve bu şekilde yoksulluğun azaltılması hedeflenmiştir. Nitekim, 2007 yılında merkezi yönetim bütçesinden sosyal hizmetler ve sosyal yardım harcamaları yapılan harcamalar 6 milyar 572 milyon TL iken 2012 yılında bu rakam kesin gerçekleşme sonuçlarına göre 19 milyar 947 milyon TL olmuştur. Bununla birlikte, 2013 yılında sosyal hizmetler ve sosyal yardım harcamaları için merkezi yönetim bütçesinde 26 milyar 373 milyon TL ödenek öngörülmüş iken bu rakamın yıl sonunda 27 milyar 406 milyar TL olarak gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

Bu kapsamda, 2013 yılı merkezi yönetim bütçesinde Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Teşvik Fonuna 4,2 milyar TL kaynak ayrılmıştır.

2013 yılında da sosyal güvenlik sistemi desteklenmeye devam edilmektedir. Bu amaçla 2013 yılında 5,1 milyar TL'si sosyal güvenliği olmayanlara sağlık primi olmak üzere toplamda sosyal güvenlik kurumlarına yapılan transferlerin 72,9 milyar TL olacağı tahmin edilmiştir.

Çiftçinin alan ve ürün bazında üretiminin desteklenmesi politikaları sürdürülmeye devam edilmektedir. 2013 yılında tarım kesimine yapılacak toplam transferler için ise 9 milyar TL ödenek öngörülmüştür.

Ayrıca, engelli vatandaşlarımıza sağlanan imkânları artırabilmek adına ise 2013 merkezi yönetim bütçesinde engellilere evde bakım için ayrılan kaynak bir önceki yıla göre yüzde 14,2 oranında artırılarak 4,2 milyar TL'ye yükseltilmiştir. Yine, kamu kurum ve kuruluşlarında engelli memur açığının giderilmesine katkıda bulunmak ve daha fazla engelli vatandaşlarımızın kamuda görev alabilmesini sağlamak amacıyla engelli personel atamaları 2013 yılında da yapılacak toplam personel atamaları sınırlamalarından istisna tutulmuştur.

Bilgilerini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı